

# Rusalin Ișfănoni, un fiu al pădurenilor

Prima zi de primăvară ne-a prilejuit întâlnirea cu o mare personalitate a județului Hunedoara: etnologul Rusalin Ișfănoni, care pe data de 23 martie va implini 75 de ani. Cu acest prilej, Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva, cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara, i-a dăruit biobiografia cu titlul „Rusalin Ișfănoni, un pădurean din Munții Poiana Ruscă”

Ioan Sebastian Bara

Rusalin Ișfănoni, fiu al Ținutului Pădurenilor, și-a consacrat întreaga viață studiilor, sistematizării și punerii în valoare a excepționalului tezaur de spiritualitate rurală existent de secole în așezările Ținutului Pădurenilor. A cunoscut în profunzime viața aspiră a pădurenilor, le-a cunoscut obiceiurile, ocupațiile, portul, cântecele, dansurile, viața de zi cu zi, tot ceea ce reprezintă pecetea unei comunități.

Ca tânăr profesor, ulterior ca muzicograf și cercetător la Muzeul Satului „Dimitrie Gusti” din București, Rusalin Ișfănoni a simțit în permanență, ca pe o datorie față de neamul său, imboldul de a cerceta, de a pune în valoare și, mai ales, de a face cunoscute comorile de artă populară autentică din Ținutul Pădurenilor.

Este autorul a zeci de articole și studii prin care a scos la lumină nenumărate lucruri neștiute despre tradițiile pădurenilor și le-a făcut cunoscute. Lucrarea sa de doctorat, devenită carte, poartă titlul Pădureni Hunedoarei – o viziune etnologică, iar meritul autorului constă în faptul că a cercetat viața materială și spirituală a pădurenilor ca un adevărat om de știință și, în același timp, ca un fiu al acestor locuri. Importanți specialiști etnologi din România au avut cuvinte de apreciere cu privire la această lucrare, considerând că ea „este o contribuție majoră la cunoașterea unei culturi și a unei civilizații arhaice deosebit de robuste, care fac parte integral din cultura noastră națională și, inclusiv, din cultura și civilizația universală” și „cea mai amplă tentativă de analiză etnografică și etnologică a spiritualității populare – încercată cu surprinzătoare supraviețuiri arhaice –



specifică Ținutului Pădurenilor”.

De asemenea, Rusalin Ișfănoni este autorul unei impresionante monografii a comunei Lelese, o lucrare amplă, documentată până în cele mai mici detalii, o monografie alcătuită cu o rigurozitate dublată de dragostea pe care autorul ei o poartă față de fiecare localitate din zonă, față de fiecare pădurean.

Dintre zecile de studii, articole, comunicări susținute de etnologul Rusalin Ișfănoni, se remarcă de departe lucrările dedicate spiritualității populare din Ținutul Pădurenilor. Acest ținut ne devine mult mai cunoscut și, desigur, mult mai drag după ce Rusalin Ișfănoni îl prezintă din punctul de vedere al etnologului sub toate aspectele lui: obiceiuri laice și religioase, portul popular, ocupații și meșteșuguri, bucatărie tradițională, amenajarea locuinței, cântece și dansuri, termeni specifici graiului local etc. Nimic

nu rămâne necercetat, totul ni se dezvăluie ca într-o urgiașă frescă în culori vii, în care ne apar în fața ochilor pădureni în costumele lor minunate surprinși la muncă sau la zi de sărbătoare, la bucurie și la durere.

Prin tot ceea ce a creat în domeniul etnologiei, Rusalin Ișfănoni se înscrie printre cei mai valoroși etnologi români, alăturiându-se cu îndreptățire unor nume ilustre ca Romulus Vuia, Emilia Comișel, Iordan Datcu, Ion Ghinoiu, Georgeta Stoica etc. În toate lucrările și cercetările lui Rusalin Ișfănoni elementul peren este viața, universal de zi cu zi al țăranului român. Iar păstrarea cu sfințenie a valorilor acestui univers și transmiterea lor spre cei tineri reprezintă o datorie sfântă pe care Rusalin Ișfănoni a îndeplinit-o cu cinste.

Evenimentul cultural dedicat lui Rusalin Ișfănoni, în prezența unui public numeros, a început în acordurile emoționante ale Coralei Sargeția, condusă de



prof. Nicolae Iacobescu, care a dăruit un minunat Mulți ani trăiască celui sărbătorit.

În semn de prețuire și recunoștință, Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva i-a acordat etnologului Rusalin Ișfănoni o Diplomă de Excelență pentru întreaga activitate, pentru profesionalismul și dăruirea cu care a pus în valoare comorile de spiritualitate ale satului românesc din Ținutul Pădurenilor.

De asemenea, Centrul de Cultură și Artă al Județului Hunedoara i-a acordat domnului Rusalin Ișfănoni o Diplomă de Merit Cultural pentru contribuția la promovarea și conservarea culturii și civilizației tradiționale românești.

Aprecieră, respectul și realizarea pentru tot ce a adăugat etnologul Rusalin Ișfănoni de-a lungul vieții au fost exprimate în cuvinte alese de către perso-

nalitățile prezente la manifestare: primarul comunei Lelese, Ciprian Gheorghe Achim, și etnologul Marcel Lăptes.

Cei prezenți au putut urmări un colaj de filme documentare ce cuprinde în esență întreaga activitate de etnograf a domnului Rusalin Ișfănoni. L-am văzut ca „soric” clipitan” în filmul numiți de La Dăbăca, L-am urmărit vorbind peste hotare, cu emoție și mândrie, despre comorile de spiritualitate ale pădurenilor.

De asemenea, pe holul Teatrului de Artă Deva a putut fi admirată o expoziție ce a cuprins straie și obiecte tradiționale pădurenști, oferite de doamna Maria Țif și de domnul profesor Mircea Lac, românii declarată, de curând, teazar uman viu.

A urmat un moment folcloric, cântece tradiționale bine cunoscute și îndrăgite interpretate de artiști populari care, în minunatele lor costume, au adus în mijlocul nostru melosul nemuritor al acestui străvechi ținut: Alin Ienciu, Mariana Suci, Ana Anuțoiu și Petrică Lupas.

Nu puteau lipsi momentele de folclor pădurenesc, astfel fiind publicul a avut parte de un extraordinar moment oferit de Ansamblul „Leleşana” din comuna Lelese.

A fost o seară plină de emoție, așa cum merită din plin etnologul Rusalin Ișfănoni.

